

Opening nieuw schoolgebouw Eijkhagen college in Landgraaf, 21 februari 2025

(Gesproken woord geldt)

Beste mensen,
jong en wat minder jong,

Wij zijn hier vandaag samen
vanwege een gebouw.

Een gebouw dat in wezen niet meer is
dan wat bakstenen, beton, hout en glas
die samen een onderdak vormen.

En toch is elk gebouw
in staat om gevoelens
op te wekken;
ze roepen iets bij je op.

Zo wil je het ene dolgraag binnengaan,
zoals een warm verlicht woonhuis
op een gure winteravond;
terwijl het ander – denk aan een oorlogsbunker –
je de koude rillingen geven.

Andere gebouwen raken je weer
op een heel andere manier.

- Zo kunnen kerken en andere godshuizen
je in een gewijde sfeer brengen;
- rechtbanken je ontzag doen inboezemen;
- gevangenissen afkeer oproepen
- en theaters een gevoel van opwinding.

Kortom: gebouwen geven ons al dan niet een goed gevoel.
Ze brengen je in een bepaalde gemoedstoestand;
in een bepaalde stemming;
je kunt je er thuis voelen

of juist niet...

Alhoewel dat 'juist niet'
is natuurlijk het laatste
wat 'u, jij en ik' ons wensen
bij het gebouw
dat hier vandaag centraal staat:
dit gloednieuwe schoolgebouw,
dat zo veel meer wil zijn dan enkel een dak
boven leslokalen, lerarenkamer en een aula.

Júist bij een schoolgebouw,
waar een nieuwe generatie
zich voorbereidt op de toekomst,
mag je hopen

- dat níet alleen iedereen – leerling én leerkracht – zich hier thuis voelt;
maar:
- dat het óók uitdaagt en inspireert;
- dat het hongerig maakt naar kennis én contacten;
- dat het behaaglijk, gezond en veilig is; en
- dat het past bij wie je bent als school ...

Beste mensen,

nou krijg is straks pas mijn rondleiding
maar uit wat ik al heb gelezen en begrepen
zit het met dit nieuwe gebouw wel snor.

Zo **hoorde** ik al van die eik in de hal,
perfect passend natuurlijk bij de naam Eijkhagen,
maar hoe 'Limburgs' kan je hebt hebben,
want met welke zin begint ook weer ons volkslied?

Ja, natuurlijk met 'Waar in het bronsgroen eikenhout'
en aangezien jullie ook elk jaar een musical
op de planken brengen,
schat ik in dat er ook wel voldoende nachtegaaltjes zijn.

Net zo goed hoorde ik dat

dit nieuwe gebouw weer volhangt met klokken
omdat de mobieltjes zo goed als verbannen zijn;
en daarom haast niemand meer wist hoe laat het was...

Ik moet zeggen:

dat verheugt me wel een beetje,
dat van die mobieltjes.

Begrijp me niet verkeerd,
óók ik kan dat ding erg handig vinden,
en zit ook op *facebook en insta*,
maar ik – noem me maar een *boomer* –
had toch altijd wel een beetje
medelijden met wie nu groot moet worden
met een aan de hand vergroeide telefoon...

Omdat ik zelf – toen ik nog op de middelbare school zat –
zo ontzetten veel lol had met vrienden en klasgenoten;

- lekker dollen én debatteren met elkaar,
- niet genoeg krijgen van kaarten
- of als je daar zin in had:
 jezelf lekker terugtrekken met een boek.

Een boek waarvan je wíst dat het fictie was,
en waarvoor je zelf koos,
zónder dat een of ander logaritme

je ongevraagd in een verhaal zuigt
waarvan je maar moet raden of het waar is of niet....

Gelukkig hoorde ik ook

van een bibliotheek,
met een heuse Harry-Pottertrap,
die je dus brengt naar de magie

van het ´denken met het hoofd van een ander´,
zoals ik lezen toch een beetje zie.

Bovendien kan elke school
wel wat kracht van de betovering gebruiken...
Hebben jullie al uitgeprobeerd
of zwerkbal tot de mogelijkheden behoort,
nu de sportvelden nog niet klaar zijn?

Bovendien hoorde ik van
vier heel duidelijke domeinen
waarvan ééntje met **exacte** vakken.

Nou wil ik helemaal niemand sturen
in zijn of haar keuzes;
je middelbareschooltijd is júíst
bedoeld om te ontdekken

- wíe je wilt zijn,
- wát je sterke kanten zijn,
- en wáár je hart sneller van gaat kloppen,

maar ik zou je tóch aanraden
om eens goed te snuffelen in die exacte hoek...

Jullie weten - en zien ook in dit gebouw¹:
Landgraaf en Zuid-Limburg hebben
een ondergronds verleden,
Maar wisten jullie ook al dat we –
50 jaar nadat de laatste mijn sloot –
mogelijk óók een ondergrondse toekomst krijgen?

Mét de zogenaamde Einstein-telescoop
waarmee je juist
kennis over het heelal
uit de bodem kunnen halen.

¹ In de centrale hal staan op de muur verschillende tekeningen van vloer tot plafond van onder meer een mijnschachtwiel ter herinnering aan de regionale geschiedenis

Weet dat hiervoor wetenschappers nodig zijn,
maar ook heel wat mensen voor
ontwerp, bouw en onderhoud;
en dat het Limburgse HBO en MBO ...
hiervoor een Einstein Academy
in de maak hebben,
die hiervoor vanaf volgend jaar
hele interessante technische opleidingen
gaat aanbieden.

Net zo goed hoorde ik natuurlijk
dat dit nieuwe gebouw energieneutraal is;
en veel spullen uit het oude gebouw hier
een tweede leven kregen.

En ook die trend – of beter noodzaak –
om heel zuinig met energiebronnen
en onze hele planeet om te gaan,
vraagt om héél wat mensen
die aan de slag willen met
techniek, circulariteit en duurzaamheid.

Maar begrijp me niet verkeerd,
zeker in de wereld van vandaag
waarin zo veel gaande is,
is het óók verschrikkelijk belangrijk
om je te verdiepen in dat domein
met aardrijkskunde en geschiedenis.

We vieren dit jaar in Nederland
dat we 80 jaar zijn bevrijd;
en dan passeren ook
weer al die verhalen de revue
over hoeveel levens en leed
onze vrijheid en democratie
toen hebben gekost.

Alleen al daarom
blijft het verschrikkelijk belangrijk
om te weten en te begrijpen
wáárom het toen zo mis ging
en wat dat leert over deze tijd...

Net zoals deze tijd
ook een enorme nood
blijft houden aan kunst en cultuur,
om elkaar te inspireren tot het goede;

én aan talen
om met elkaar in gesprek te blijven;
het liefst van mens tot mens
en niet vanachter een toetsenbord...

En dan ben ik oprecht blij...
als ik op jullie website lees
dat jullie hier als school niet alleen een plek
willen creëren waar je kennis kan vergaren,
maar ook een oefenterrein
voor het samenleven in
een diverse samenleving.

Iets wat je natuurlijk nooit
voor elkaar krijgt
zonder de juiste leerkrachten.

Dus laat me
ook nog even een onderonsje
met jullie houden.

Oók ík heb 17 jaar voor de klas gestaan.
Ik wilde net als jullie kinderen
kennis en kunde bijbrengen
en zo ook een bijdrage leveren

aan een beschaafde samenleving.

Ik hoop dat
dat dit nieuwe gebouw
jullie daar in alle opzichten
mee kan helpen.

Ik beschouw jullie – net als in de coronatijd –
nog steeds als frontsoldaten
waar we als maatschappij
heel zuinig op moeten zijn.

Zeker nu we in een maatschappij leven
waarin normen en waarden
en meningen over wát nog beschaafd is,
snel veranderen
en andere overtuigingen
sterker dan ooit lijken te botsen.

Daarbinnen de juiste weg
weten te vinden én te wijzen,
is niet altijd eenvoudig...

Ik kan me voorstellen dat
je je dan niet alleen
een trap van Harry Potter wenst,
maar ook zijn toverstaf.

Beste mensen,

Ik begon mijn verhaal over een
gebouw als een samenraapsel
van bakstenen, beton, hout en glas.

En hoe zo 'n gebouw
gevoelens kan opwekken
van je er thuis voelen of niet;

en hoe zeer ik er van uit ga
dat dat hier wél het geval zal zijn.

Ik spreek in ieder geval de hoop uit
dat dit voor jou als leerling
een gebouw is
waarvan je - straks met je diploma op zak -
de deur met een zeker weemoed
achter je dichttrekt.

Een deur die je dan 'sterk en zelfverzekerd'
achter je dichttrekt
omdat je dan klaar bent
voor een vervolgopleiding
of andere bestemming...

Waarbij je in ieder geval zeker mag weten:
wát je later ook gaat doen,
en wáár je dat ook gaat doen
- je vleugels uitslaan is zeker ook niet verkeerd -
maar weet dus
dat er altijd een plekje voor je is

- in de Limburgse samenleving,
- op de Limburgse arbeidsmarkt,
- in de toekomst van Limburg.

Maar voor nu:
grijp de kans
die deze school je biedt,
voel je thuis in dit gebouw
en léér wat je kan...

Dan ga ik zeker
met heel veel genoegen
straks dit gebouw officieel openen
en verheug ik me op de rondleiding;
kan ik checken

of het écht klopt
wat ik allemaal had gehoord.

En o ja,
een oud-leerling van deze school,
Marc van Caldenberg,
heeft me nadrukkelijk gevraagd
jullie allen – leerlingen, docenten en bestuur -
van harte te feliciteren met dit prachtige nieuwe onderdak.

Hij is hier in Limburg
nu gedeputeerde met onder meer
klimaat en energie in zijn portefeuille,
dus weet dat óók jij dat kan worden,
misschien zelfs wel gouverneur...

Wie weet,
open jij dan
over een jaar of 50
de volgende nieuwbouw...